Dosarul nr.2-26644/22
2-22176045-12-2-01122022-1

H O T Ă R Î R E
în numele Legii

28 martie 2023 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău(sediul Centru)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Svetlana Vîşcu
Grefier: Valeria Marcoci
Cu participarea: reprezentantului reclamantei Simon Lucia-avocatul Alexei Croitor, împuternicit în baza mandatului seria MA nr.*****din *****;
reprezentantul pîrîtului Ministerul Justiției al RM- Alexandru Vicol, împuternicit prin procura nr.*****din *****;reprezentantul pîrîtului Procuratura Republicii Moldova-Alina Vochin, împuternicită prin procura
nr. ***** din *****

A examinat în şedinţă de judecată publică, cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Simon Lucia către Ministerul Justiției al RM, Procuratura Republicii Moldova, privind repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor de judecată, obligarea Procurorului general să aducă scuze oficiale,-

C O N S T A T Ă :

Poziția și argumentele părților.

La 28 noiembrie 2022, reclamanta Simon Lucia, a depus în Judecătoria Chișinău (sediul Centru) o cerere de chemare în judecată, formulată față de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, solicitînd încasarea din contul bugetului public național a compensației pentru prejudiciului moral de 200 000 lei suportat în urma tragerii ilegale la răspunderea penală în cadrul cauzei penale nr.*****, aflată în gestiunea Procuraturii raionului *****; obligarea Procurorului general să aducă reclamantei cet. Simon Lucia scuze oficiale în numele statului că a fost supusă neîntemeiat urmăririi penale prin publicarea comunicatului pe site-ul oficial al Procuraturii Generale a RM.

Indică reclamanta în fapt, că la 27 aprilie 2022 de către organul de urmărire penală din cadrul Inspectoratului de Poliție ***** a fost pornită urmărirea penală în cauza penală nr. *****în baza art.179 alin.(l) Cod penal.

Urmărirea penală a fost pornită la plângerea executorului judecătoresc ***** care a solicitat tragerea la răspundere penală a Simon Luciei în temeiul art.179 alin.(l) Cod penal.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului ***** ***** din 11 iulie 2022 cauza penală nr. *****a fost clasată din motivul lipsei de probe care ar demonstra în acțiunile Simon Luciei componența de infracțiune din art.179 alin.(l) Cod penal.

Temei juridic pentru adresare cu cerere în chemare în judecată este prevăzut la art.3 alin.(l) lit. a) Legea 1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești - conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală.

În perioada 27 aprilie 2022 - 11 iulie 2022 reclamanta s-a aflat sub urmărire penală, fiind învinuită nejustificat în săvârșirea unei infracțiuni grave, fără să fie careva bănuiala rezonabilă în săvârșirea infracțiunii, ceea ce i-a cauzat suferințe psihice și fizice.

Clasarea cauzei penale nr. *****se echivalează cu scoaterea persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare.

În drept, și-au întemeiat cererea reclamanta pe dispozițiile art. 3, art. 6, 11, 12 al Legii nr. 1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti și art. art. 2007, 2036, 2037 din Codul Civil.

Ulterior, în data de 20.12.2022, reprezentantul reclamantei Simon Lucia-avocatul Alexei Croitor a depus cerere de concretizare a pretențiilor și cercului participanților, înaintând cererea de chemare în judecată împotriva Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Procuratura Republicii Moldova, solicitînd încasarea din contul bugetului public național a compensației pentru prejudiciul moral de 200 000 lei suportat în urma tragerii ilegale la răspundere penală în cadrul cauzei penale nr. *****, aflată în gestiunea raionului *****; obligarea Procurorului general să aducă reclamantei Simon Lucia scuze oficiale în numele statului, că a fost supusă neîntemeiat urmăririi penale, prin publicarea comunicatului pe site-ul oficial al Procuraturii Generale a RM.

La data de 01.03.2023, Ministerul Justiției al Republicii Moldova a depus prin intermediului cancelariei referință, solicitând respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

Invocă pîrîtul Ministerul Justiției, că reieșind din practica juridică națională, statul răspunde eventual patrimonial pentru prejudiciul adus persoanei prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și instanțelor judecătorești. Elucidarea cazurilor și condițiilor de răspundere patrimonială se realizează prin lege specială, actualmente, o asemenea lege specială este Legea nr.l545-XIII din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Indică pîrîtul, că în urma analizei acțiunii reclamantului, prin prisma Legii nr. 1545/1998, observă că acesta a interpretat eronat normele de drept material ce țin de încasarea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în condițiile în care pentru aplicabilitatea prevederilor Legii nr. 1545, necesită de a fi întrunite cumulativ (minim o condiție), atât circumstanțele prevăzute de art. 6 - dreptul la repararea prejudiciului, cât și de art.3 - cazurile de reparare a prejudiciului material și moral. Normele în cauză sunt indisolubile, respectiv nu pot fi aplicate separat.

Această poziție este confirmată și în jurisprudența națională, în cauza Chirică Ruslan vs Ministerul Justiției, încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 17 noiembrie 2021 (2ra-1635/21)

Respectiv, prin prisma art. 3 din legea precitată, accentuează că este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală; condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității; efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; supunerii ilegale la arest administrativ, reținerii administrative ilegale sau aplicării ilegale a amenzii administrative de către instanța de judecată; efectuării măsurilor operative de investigații cu încălcarea prevederilor legislației; ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum și în urma blocării conturilor bancare.

Subsecvent, potrivit art. 6 din Legea nr. 1545/1998, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul: a) devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare; b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare; c) adoptării de către instanța judecătorească a hotărîrii cu privire la anularea arestului contravențional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice; d) adoptării, de către judecătorul de instrucție, în condițiile art. 313 alin.(5) din Codul de procedură penală, în privința persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulității actelor sau acțiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigații.

Analizând în ansamblu prevederile art. 3 și 6 din Legea nr. 1545/1998, remarcă că reclamant nu întrunește, în mod cumulativ, cel puțin o condiție privind circumstanțele descrise în ambele articole, fapt ce determină netemeinicia acțiunii.

Mai mult decât atât, potrivit art.50 din Codul Penal al Republicii Moldova, se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracționale și a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege.

Respectiv, prezenta acțiune civilă este neîntemeiată, or, conform prevederilor enunțate, rezultă expres că nu orice acțiune a organelor de drept și judecătorești atrage răspunderea Statului, în condițiile în care reclamantul nu a deținut o calitate procesuală de acuzat, în cadrul unei cauze penale.

La caz, cum este confirmat și de către procurorul în Procuratura raionului ***** - *****, în conținutul referinței prezentate instanței, Simon Lucia nu a fost recunoscută în calitate de bănuit și nici învinuit, pe cauza penală nr. *****. Respectiv, aceasta nu a deținut o calitate procesuală, fapt ce determină netemeinicia prezentei acțiuni.

Cu referire la acțiunile de urmărire penală invocate în cadrul acțiunii, menționează că organul de urmărire penală a avut obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege

pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă a circumstanțelor invocate în actul desesizare, de a constata atât circumstanțele care dovedesc vinovăția, cât și cele care dezvinovățesc, precum și circumstanțele care atenuează sau agravează răspunderea penală.

Eventuala clasare a unei cauze penale nu trebuie percepută ca un rebut în activitatea organului de urmărire penală, dar ca o activitate normală de examinare a unei cauze penale. Organul de urmărire penală nu are doar ca scop identificarea și sancționarea persoanelor vinovate, dar și prevenirea și curmarea săvârșirii infracțiunilor;

Menționează, că și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că dimensiunea obligațiunilor statului referitoare la investigarea minuțioasă și rezultativă a oricărui fapt pretins a fi infracțional nu implică nici dreptul de a declanșa o anchetă penală împotriva unui terț sau ca acesta să fie condamnat la sancțiuni de natură penală, nicio obligație de rezultat care ar presupune ca orice urmărire penală trebuie să se finalizeze printr-o condamnare. în special, în ipoteza în care se pune problema respectării unei reglementări care are ca obiect protecția drepturilor garantate de Convenție, acestea impun organizarea unui sistem judiciar de anchetă eficace la finalizarea căreia să nu existe nicio aparență de apreciere arbitrară a circumstanțelor care s-au aflat la originea faptei, (a se vedea cauza Draganschi împotriva României nr. 40890/04).

Astfel, cu referire la pretenția privind încasarea în beneficiul reclamantului a prejudiciului moral susține că este o solicitare nefondată. Or, în condițiile în care prezenta acțiune civilă nu întrunește toate condițiile de aplicabilitate a Legii nr.1545, prin urmare, nu există nici temei legal de a solicita încasarea prejudiciului.

De asemenea, pe marginea pretenției privind încasarea prejudiciului moral, subliniază că potrivit art.11 din Legea nr. 1545 mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice. în acest context, notăm că prin noțiunea de prejudiciu moral se înțeleg suferințele psihice sau fizice cauzate prin acțiuni sau omisiuni care atentează la valorile nepatrimoniale ce aparțin persoanei din momentul nașterii sau la bunurile dobîndite prin lege (viața, sănătatea, demnitatea și reputația profesională, inviolabilitatea vieții personale, secretul de familie și personal).

Și-a întemeiat referința pârâtul Ministerul Justiției al Republicii Moldova pe prevederile art. 50 Cod penal, art. 3, art. 6 al Legii nr. 1545 din 25.02.1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală.

În data de 15.02.2023, pârâtul Procuratura Generală al Republicii Moldova, a depus referință, solicitând respingerea acțiunii, ca fiind neîntemeiată.

În motivarea poziției sale a indicat, urmărirea penală în cauza penală nr.*****a fost pornită de către Secția urmărire penală a Inspectoratului de Poliție ***** la 27 aprilie 2022, după semnele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 179 alin.(1) Cod Penal.

Temei de pornire a urmăririi penale a servit plîngerea cet. ***** locuitor al or. *****, str. ***** 43, prin care a solicitat a fi atrasă la răspundere penală Simon Lucia care în perioada de timp 26.03.2022-06.04.2022, fără acordul și consimțământul

proprietarului, prin deteriorarea ușii, a pătruns ilegal în 1/2 cotă parte a bunului imobil cu numărul cadastral *****amplasat în or .*****, str. ***** 43, care aparține acestuia, aflîndu-se acolo o perioadă de timp.

La data de 30.06.2022, cauza penală împreună cu un raport a fost remisă procurorului pentru adoptarea soluției în conformitate cu prevederile art.291 din Codul procedură penală. Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului *****, ***** din 11.07.2022, s-a dispus clasarea procesului penal în cauza penală nr. *****, în conformitate cu prevederile art. 275 pct.3) Cod de procedură penală (fapta nu întrunește elementele infracțiunii).

Potrivit art.286 Cod de procedură penală "clasarea procesului penal este actul de finalizare a oricăror acțiuni procesuale într-o cauză penală sau pe marginea unei sesizări cu privire la infracțiune. Clasarea procesului penal se dispune printr-o ordonanță motivată a procurorului, din oficiu sau la propunerea organului abilitat, fie concomitent cu încetarea urmăririi penale sau scoaterea integrală de sub urmărirea penală, fie cînd în cauza penală nu este bănuit sau învinuit și există una din circumstanțele prevăzute la art. 275pct. l)-3).

Menționează pîrîtul, că în cadrul urmăririi penale în cauza penală nr.*****, reclamanta Simon Lucia, nu a fost recunoscută în calitate de bănuit sau învinuit.

De aici rezultă, că afirmațiile reclamantei expuse în cererea de chemare în judecă precum că: în perioada 27 aprilie 2022- 11 iulie 2022, aceasta s-a aflat sub urmărire penală, fiind învinuită nejustificat în săvârșirea unei infracțiuni grave.... nu corespunde realității si poartă un caracter tendențios.

Sunt contradictorii și lipsite de suport juridic și afirmațiile reclamantei Simon Lucia cu referire la: clasarea cauzei penale nr. *****precum că este echivalent cu scoaterea persoanei de sub urmărire penala...., aici reiterează poziția expusa supra: clasarea procesului penal în cauza penală nr. *****, a fost dispusă în conformitate cu prevederile art. 275 pct.3) Cod de procedură penală (fapta nu întrunește elementele infracțiunii).

La fel, în cererea s-a reclamanta face uz de prevederile art. 12 din Legea nr.1545 din 25.02.1998, însă Simon Lucia în cadrul cauzei penale nr. *****, nu a avut careva calitate procesuală, respectiv aceasta nu a fost reținută ilegal, în privința ei nu au fost aplicate ilegal măsuri preventivei sub formă de arest, obligarea de a nu părăsi localitatea sau țara, nu a fost trasă ilegal la răspundem penală; nu au fost întreprinse în privința și cu participarea ei acțiuni de urmărire penală, precum percheziții, ridicări, puneri ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum alte acțiuni procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice.

Iar conform art. 28 și 252 CPP, procurorul, organul de urmărire penală au obligația, în limitele competenței lor de a porni urmărirea penală în cazul în care există o bănuială rezonabilă că a fost săvârșită o infracțiune sau în cazul în care au fost sesizați despre săvârșirea unei infracțiuni, de a efectua acțiunile necesare în vederea constatării faptei penale și a persoanei vinovate, iar urmărirea penală are ca obiect colectarea probelor necesare cu privire la existența infracțiunii, identificarea făptuitorului.

În ședința de judecată reprezentantul reclamantei Simon Lucia-avocatul Alexei Croitor, a susținut cererea de chemare în judecată pe motivele de fapt și de drept, solicitând admiterea acesteia.

În ședința de judecată reprezentantul pârâtului Ministerului Justiției al RM-Alexandru Vicol, a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată, în temeiul motivelor expuse în referință.

În ședința de judecată reprezentantul pârâtului Procuratura Republicii Moldova-Alina Vochin a solicitat respingerea acțiunii, ca neîntemeiată, cu reținerea argumentelor expuse în referință.

Aprecierea instanței.

Audiind explicațiile participanților, cercetând probele administrate la materialele cauzei şi raportând-le, per ansamblu, la prevederile legale, instanța de judecată ajunge la concluzia, că cererea de chemare în judecată depusă de Simon Lucia împotriva Ministerului Justiției al RM și Procuraturii Republicii Moldova, este neîntemeiată, urmând a fi respinsă, din următoarele considerente.

În temeiul art. 240 alin. (1) Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.

La caz, din lucrările dosarului urmează că, la 27 aprilie 2022 de către SUP a IP ***** a fost pornită cauza penală nr. *****, după semnele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 179 alin.(1) CP, în baza plângerii cet-lui *****. Prin care ultimul a solicitat a fi trasă la răspundere penală Simon Lucia, care în perioada de timp 26.03.2022-06.04.2022, fără acordul și consimțământul proprietarului, prin deteriorarea ușii, a pătrunf ilegal în ½ cotă parte a bunului imobil cu numărul cadastral *****amplasat în or. ***** str. ***** 43, care aparține acestuia, aflîndu-se acolo o perioadă de timp.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura raionului *****, *****, din 11.07.2022, s-a dispus a clasa procesul penal pornit în cauza penală nr. *****, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, lipsește latura obiectivă. (f.d. 7-9, 49-51)

Prin ordonanța procurorului-șef al Procuratura raionului *****, ***** din 07.11.2022, s-a respins plîngerea părții vătămate *****, privind dezacordul cu ordonanța de clasare a cauzei penale nr. *****, adoptată la 11.07.2022 de către procurorul în Procuratura raionului *****, *****, ca neîntemeiată(f.d.52-53)

Prin încheierea Judecătoriei ***** sediul Central, din 29 decembrie 2022, a fost respinsă ca neîntemeiată plângerea înaintată de către petiționarul ***** potrivit ordinii stabilite de art. 313 CPP, împotriva ordonanței procurorului în Procuratura raionului *****, *****, din 11.07.2022, prin care a fost dispusă clasarea cauzei penale nr. *****din motiv că fapta nu întrunește elementele in fracțiunii, precum și împotriva ordonanței procurorului șef al Procuraturii raionului *****, ***** din 07.11.2022, prin

care a fost respinsă plângerea declarată de petiționar împotriva ordonanței din 11.07.2022, ca fiind neîntemeiată.(f.d. 54-55)

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău, din data de 30 octombrie 2023, a fost respins ca nefondat recursul declarat de către recurentul ***** și menținută încheierea Judecătoriei ***** sediul Central, din 29 decembrie 2022.(f.d. 61)

Astfel, instanța conchide, că Simon Lucia a promovat în justiție o acțiune cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală și celor judecătorești, în suma de 200 000 lei, și obligarea Procurorului general să aducă scuze oficiale.

Analizând revendicările formulate de Simon Lucia prin prisma cadrului legal pertinent aplicabil speței, instanța de judecată constată că, pretențiile înaintate sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse, iar în susținerea acestei concluzii, se impun a fi precizate următoarele.

În conformitate cu art. 15 alin. (1) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară, iar conform art. 53 alin. (2) din Constituţie, statul răspunde patrimonial, potrivit legii, pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă şi instanţele judecătoreşti.

Prevederi relevante speței se conţin în Legea nr. 1545-XIII din 25.02.1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, care stabileşte expres atât momentul naşterii dreptului la repararea prejudiciului, cât şi condiţiile în temeiul cărora survine răspunderea statului.

Astfel, art. 1 din Legea nr. 1545 din 25.02.1998, stipulează că prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul şi condiţiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilicite comise în procesele penale şi contravenționale de organele de urmărire penală, de procuratură şi de instanţele judecătoreşti.

Conform art. 2 alin. (1) din legea citată, prin acţiuni ilicite se înţelege, acţiuni sau inacţiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenţii, ale organului de urmărire penală sau ale instanţei de judecată, care exclud vinovăţia acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere şi nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcţie de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanţa de judecată, manifestate prin încălcarea intenţionată a normelor procedurale şi materiale în timpul procedurii penale sau contravenţionale (infracţiuni).

Instanța consideră necesar să menționeze, că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al cererii de chemare în judecată, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (*a se vedea cauza García Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26; Moreira Ferreira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag.84, 98*).

Astfel, reclamanta Simon Lucia a invocat faptul că în perioada 27 aprilie 2022 - 11 iulie 2022 s-a aflat sub urmărire penală, fiind învinuită nejustificat în săvârșirea unei infracțiuni grave, fără să fie careva bănuiala rezonabilă în săvârșirea infracțiunii, ceea ce

i-a cauzat suferințe psihice și fizice, pentru care considerente, în temeiul Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti nr. 1545-XIII din 25.02.1998, a solicitat repararea prejudiciului moral cauzat prin acțiunile organului de urmărire penală.

Așa fiind, se concluzionează că, față de motivele efectiv invocate de către reclamanta Simon Lucia, instanța trebuie să dea eficiență Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti nr. 1545-XIII din 25.02.1998.

Instanța reține că, chestiunea de drept supusă analizei vizează cazurile, modul şi condiţiile de răspundere patrimonială și morală a statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilicite comise de organul de urmărire penală și de procuratură.

În conformitate cu art. 3 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti nr. 1545-XIII din 25.02.1998, (1) În conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material şi moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: a) reţinerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declaraţie de a nu părăsi localitatea sau ţara, *tragerii ilegale la răspundere penală*; b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunităţii; c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziţiei, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcţie), precum şi în urma altor acţiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; d) supunerii ilegale la arest contravenţional, reţinerii contravenţionale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenţionale de către instanţa de judecată; e) efectuării măsurilor speciale de investigaţii cu încălcarea prevederilor legislaţiei; f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ştampilelor, precum şi în urma blocării conturilor bancare. (2) Prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcţie de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură şi din instanţele judecătoreşti.

În articolul 6 din aceeași Lege, este consacrat că, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea şi modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul: a) devenirii definitive şi irevocabile a sentinței de achitare; b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare; c) adoptării de către instanţa judecătorească a hotărîrii cu privire la anularea arestului contravenţional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice; d) adoptării, de către judecătorul de instrucţie, în condiţiile art.313 alin.(5) din Codul de procedură penală, în privinţa persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind declararea nulităţii actelor sau acţiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigaţii.

Conform art. 10 din Legea nr.1545-XIII din 25 februarie 1998, privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, dreptul persoanei fizice la repararea

prejudiciului moral în mărimea și modul stabilite de prezenta lege apare în cazurile specificate la art. 6.

În acest context, instanța reține, că în conformitate cu normele de drept enunțate, dreptul la repararea prejudiciului, în mărimea şi modul stabilit de prezenta lege, apare în cazul devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare; scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare.

Instanța reține că, pentru a putea opera răspunderea patrimonială și morală a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise de organul de urmărire penală și de procuratură, urmează a fi îndeplinite cumulativ următoarele condiții: 1. să fie constatată una din acțiunile enumerate la art. 3 citat *supra*; și reclamantul să dețină dreptul la repararea prejudiciului în temeiul art. 6 citat *supra*.

Interpretând într-o manieră coroborată normele citate supra, raportat la situația de fapt constatată la examinarea cauzei, instanța reține că reclamanta și-a întemeiat dreptul la repararea prejudiciului cauzat de pretinsele acțiuni ilicite ale organului de urmărire penală prin prisma lit. b) art. 6 din Legea nr. 1545-XIII din 25.02.1998, și anume scoaterea persoanei de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare.

Potrivit art. 284 alin. (1) Cod de procedură penală, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală este actul de reabilitare şi finalizare în privința persoanei a oricăror acțiuni de urmărire penală în legătură cu fapta anterior imputată.

Însă, instanța de judecată apreciază că, raționamentul reclamantei are la bază o confuzie referitor la incidența condiției de - scoaterea persoanei de sub urmărire penală, or, din materialele cauzei se atestă că *reclamanta Simon Lucia nu a fost recunoscută în calitate de bănuită sau învinuită, iar pe cauza penală nr. *****, nu a fost scoasă de sub urmărire penală*.

Potrivit dispozițiile de la art. 50 din Codul Penal, se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracţionale şi a persoanelor care le-au săvîrşit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrîngere prevăzute de lege.

Din interpretarea art. 50 Cod penal, rezultă că *tragerea la răspundere penală* de către organul de urmărire penală impune obligatoriu emiterea unui act final prin care persoana este învinuită de comiterea unei infracțiuni, după care urmează o condamnare publică, în numele legii.

Astfel, instanța reține în speță, că Simon Lucia în cadrul cauzei penale nr. *****, nu a avut careva calitate procesuală, respectiv aceasta nu a fost reținută ilegal, în privința ei nu au fost aplicate ilegal măsuri preventivei sub formă de arest, obligarea de a nu părăsi localitatea sau țara, nu a fost trasă ilegal la răspundem penală; nu au fost întreprinse în privința și cu participarea ei acțiuni de urmărire penală, precum percheziții, ridicări, puneri ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum alte acțiuni procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice.

Ba mai mult, în cadrul acestei cauze penale nu a fost emis nici un act, privind scoaterea Simon Luciei de sub urmărire penală, în situația în care aceasta n-a avut nici o calitate procesuală.

Prin urmare, instanța reiterează, că pentru aplicabilitatea dispozițiilor Legii nr. 1545, în fiecare caz în care se pretinde încasarea despăgubirilor materiale şi morale cauzate prin acţiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii şi ale instanţelor judecătoreşti, urmează să existe şi să fie întrunite cumulativ atît circumstanţele prevăzute de art. 3 al Legii nr. 1545 -prejudiciului material şi moral reparabil, cît şi circumstanţele prevăzute de art. 6 al Legii nr. 1545 - cazurile de apariție a dreptului la repararea prejudiciului.

La caz, se atestă incontestabil că reclamanta nu are dreptul la repararea prejudiciului moral, în temeiul art. 6 lit. b) din Lege nr.1545-XIII din 25 februarie 1998, or norma invocată nu este incidentă speței.

Totodată, instanța apreciază critic alegațiile reclamantei precum, că în perioada 27 aprilie 2022 - 11 iulie 2022, ea s-a aflat sub urmărire penală, fiind învinuită nejustificat în săvârșirea unei infracțiuni grave, or, probatoriu administrat la materialele nu atestă a atare situație în fapt.

Astfel, reieșind din prevederile legale enunțate supra în coroborare cu circumstanțele cauzei, instanța de judecată conchide că pretenția reclamantei privind încasarea din contul bugetului public național a compensației pentru prejudiciul moral de 200 000 lei suportat în urma tragerii ilegale la răspundere penală în cadrul cauzei penale nr. *****, aflată în gestiunea raionului *****, este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

Cît privește pretenția reclamantei Simon Lucia, privind obligarea Procurorului general să aducă reclamantei Simon Lucia scuze oficiale în numele statului, că a fost supusă neîntemeiat urmăririi penale, prin publicarea comunicatului pe site-ul oficial al Procuraturii Generale a RM, care este subsecventă în raport cu pretenția principală de reparare a prejudiciului moral, în privința căreia instanța a ajuns la concluzia că nu este întemeiată, prin urmare, aceasta la fel urmează a fi respinsă.

În aceste circumstanțe, instanța de judecată investită cu examinarea litigiului deferit judecății nu poate găsi o altă elucidare a cazului decât cea clarificată mai sus, de vreme ce concluzia instanţei este consecinţa dedusă în urma prezentării probelor de către părţi şi examinate în cadrul şedinţei de judecată, or, în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) sprijinite cu dispoziţia art. 119 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar probele se adună şi se prezintă de către părţi.

Sintetizând cele expuse mai sus și examinând probatoriul administrat la dosar prin raportarea acestuia la prevederile art. 118, 121-122 Codul de procedură civilă, instanța conchide că acțiunea reclamantei Simon Lucia este neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În conformitate cu prevederile art. art. 238-241 CPC RM, instanţa de judecată, -

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se respinge cererea de chemare în judecată înaintată de Simon Lucia către Ministerul Justiției al RM, Procuratura Republicii Moldova, privind încasarea din contul bugetului public național a compensației pentru prejudiciul moral de 200 000 lei suportat în urma tragerii ilegale la răspundere penală în cadrul cauzei penale nr. *****, aflată în gestiunea raionului *****; obligarea Procurorului general să aducă reclamantei Simon Lucia scuze oficiale în numele statului, că a fost supusă neîntemeiat urmăririi penale, prin

publicarea comunicatului pe site-ul oficial al Procuraturii Generale a RM, ca neîntemeiată.

Hotărîrea cu drept de apel în termen de 30 zile în Curtea de Apel Chişinău, prin intermediul Judecătoriei Chişinău sediul Centru.

Preşedinte de şedinţă, Judecătorul S. Vîşcu